

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

วรรณรดา เลิศลบ*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ใน อบต.ศาลายา (2) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของ อบต.ศาลายา และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของ อบต.ศาลายา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล กม. คณะกรรมการ กทบ. กพสม. และผู้นำ อช. รวมจำนวน 191 คน สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และตัวแทนอีก 10 คน สำหรับการให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับการให้ข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับการร่วมมือ ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจ ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง และระดับการให้คำปรึกษาหรือมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านขั้นตอนการให้บริการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสถานที่ ด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะในทางบวกโดยอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยระดับการร่วมมือเป็นด้านที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะมากที่สุด (0.641)

คำสำคัญ : การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชน

* นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The purpose of this research was to study the public satisfaction levels of participatory governance for the public services of the Salaya Subdistrict Administrative Organization, and to study the relationships between participatory governance and the levels of public satisfaction for the public services of the Salaya Subdistrict Administrative Organization. The sample group included 191 chiefs of subdistricts, chiefs of villages, subdistrict inspectors, subdistrict physicians, the Thailand Village Fund Portal committee members, the Village Woman's Development Committee members, and chiefs of volunteers. A questionnaire was used for data collection as well as information from ten representative interviewees.

The results of the study show that:

- (1) The participatory governance of the Salaya Subdistrict Administrative Organization in general was at a moderate level.
- (2) People were moderately satisfied with the public services of the Salaya Subdistrict Administrative Organization, in general.
- (3) Participatory governance had a positive relationship with public satisfaction levels for public services.

Keywords: Participatory, Governance, Satisfaction, Relationships

บทนำ

การเปลี่ยนผ่านของโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลส่งผลทำให้การบริหารงานของภาครัฐทั่วโลกจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน เช่น การผลักดันให้เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น การผลักดันให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงาน รวมถึงมีการนำเอามาตรฐานทาง การบริหาร ศีลธรรม และจริยธรรมเข้ามาใช้ในการทำงานของภาครัฐ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการเพื่อสร้างให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้นอันนำไปสู่การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อวิถีชีวิต ของประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ได้ให้ความสำคัญกับภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น ดังเห็นได้จากการกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในภาคประชาชนเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งจะส่งผลให้

เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในอนาคต ทั้งนี้ แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้รวมไปถึง การบริหารงานระดับท้องถิ่นเพื่อให้เป็นองค์กรการพัฒนาที่สามารถสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทย ตั้งแต่ระดับฐานราก ซึ่งการปกครองท้องถิ่นได้รับการยอมรับในวงวิชาการด้านการปกครองว่าเป็นระบบที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาพื้นฐานของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยให้เกิดการกระจายการพัฒนาของประเทศออกไปได้อย่างกว้างขวางและเสมอภาค จุดเด่นของการปกครองท้องถิ่นอยู่ที่การเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาท้องถิ่นไปในทิศทางที่ต้องการได้อย่างอิสระ ในปัจจุบันพบว่า แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม นอกจากจะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แล้วยังปรากฏในเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และยุทธศาสตร์การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ด้วย ดังนั้น การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญที่ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในการให้บริการสาธารณะ รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่พบส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับ (1) การมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนานโยบายต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนงาน และงบประมาณของหน่วยงาน และโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน (2) การมีส่วนร่วมในการจัดหาบริการสาธารณะ เช่น ให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชนโดยหน่วยงานภาครัฐ ทำหน้าที่สนับสนุนด้านเทคนิค หรือให้ภาคเอกชนร่วมจัดบริการด้านการศึกษาโดยหน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนด้านการเงิน เป็นต้น และ (3) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการจัดบริการสาธารณะ เช่น ให้ตัวแทนภาคประชาชนมาร่วมในการให้ความเห็นการออกแบบการประเมินผล และหน่วยงานภาครัฐจ้างผู้เชี่ยวชาญมาช่วยด้านเทคนิค เป็นต้น เห็นได้ว่า รูปแบบของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมได้มีขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งจะช่วยผลักดันให้การจัดบริการสาธารณะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ และเกิดการยอมรับจากประชาชนในระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่สำคัญโดยมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การซ่อมบำรุงถนนและทางเดินเท้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้โดยสะดวก การเชื่อมโยงการให้บริการของระบบไฟฟ้า และระบบประปาให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน การพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะไม่ให้ตื้นเขิน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ เป็นต้น ทั้งนี้ ในการพัฒนาดังกล่าวได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ไว้ดังนี้ “สาธารณสุขปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนเข้มแข็ง พัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนมีส่วนร่วม” โดยมีการกำหนดภารกิจหลักไว้รองรับวิสัยทัศน์

ดังกล่าวจำนวน 3 ภารกิจ คือ (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (2) การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการวางแผนพัฒนาการตรวจสอบในการบริหาร และ (3) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี และกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ได้กำหนดแนวทางการทำงานโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพื่อมุ่งหวังให้บริการสาธารณะที่จัดทำขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ที่กำหนดไว้ให้ทุกส่วนราชการต้องกำหนดแนวทางการทำงานให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน ดังเช่นที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่มุ่งเน้นให้เกิดการปฏิรูประบบราชการที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งพระราชกฤษฎีกานี้ได้กำหนดให้ ในการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการนั้น ก่อนเริ่มดำเนินการส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจ และให้ถือเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ เพื่อปรับปรุงหรือเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

กล่าวได้ว่า ผลจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาในด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ที่ผ่านมานั้น ยังคงพบว่า มีปัญหาที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงไว้ เช่น วุฒิสาร ตันไชย (2543) ที่ได้กล่าวถึงว่า ประชาชนบางส่วนเห็นว่าการจัดบริการสาธารณะเป็นเรื่องของหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ทำให้ไม่สนใจที่จะติดตามตรวจสอบผลงานที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ (2546: 42) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สถานการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการสาธารณะของประเทศไทย โดยสรุปว่า ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่แท้จริงในสิทธิและบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระบบราชการไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ซึ่งจากประเด็นดังกล่าวได้ส่งผลให้การจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ยังคงไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเท่าที่ควร ที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา ได้พยายามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมถึงแสวงหาแนวทางใหม่ๆ มาเพื่อใช้ในการผลักดันการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดขึ้น โดยมุ่งหวังให้การมีส่วนร่วมของประชาชนไปช่วยเพิ่มคุณภาพของการดำเนินกิจกรรมการพัฒนา รวมถึงช่วยสร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมให้เกิดขึ้นในระดับสูง

ดังนั้น การวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา จึงเป็นการศึกษาตามแนวทาง

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสำเร็จอย่างยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทันท่วงที และตรงประเด็น เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อกำหนดนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขที่มี เช่น ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนความพร้อมในด้านต่าง ๆ เป็นต้น และคาดหวังว่าจะช่วยเกิดแนวทางการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การให้บริการสาธารณะที่มีคุณภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม และความต้องการของท้องถิ่น รวมถึงเกิดพร้อมรับต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดคุณประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชนใน อบต.ศาลายา
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของ อบต.ศาลายา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของ อบต.ศาลายา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร
2. การให้คำปรึกษาหารือ
3. การเข้าไปเกี่ยวข้อง
4. การร่วมมือ
5. การมอบอำนาจการตัดสินใจ

ตัวแปรตาม

ความพึงพอใจของประชาชน

1. คุณภาพการให้บริการงานสาธารณะ
2. ขั้นตอนการให้บริการงานสาธารณะ
3. สถานที่
4. พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลักและเก็บข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณอีกครั้งหนึ่ง โดยมีการศึกษาเอกสาร รายงาน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ แบบสอบถามสำหรับผู้นำกลุ่มชุมชนของพื้นที่ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน รวมจำนวน 43 ข้อ ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 25 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ จำนวน 11 ข้อ และส่วนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ข้อ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.954

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ ค่าสถิติพื้นฐานเพื่ออธิบายถึงลักษณะประชากร คือ ค่าความถี่ การกระจายอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายถึงการกระจายของข้อมูล และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ ด้วยสถิติค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วลงรหัสข้อมูล (Coding) หลังจากนั้นประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่ออธิบายถึงลักษณะประชากร คือ ค่าความถี่ (Frequency) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percent)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายถึงการกระจายของข้อมูล
4. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ ด้วยสถิติค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน Pearson Product Moment Correlation Coefficient โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05

ผลการศึกษาวิจัย

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

ตารางที่ 1 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

(n=191)

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	Mean	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร	3.16	0.54	ปานกลาง	1
2. ระดับการให้คำปรึกษาหารือ	2.92	0.45	ปานกลาง	5
3. ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง	3.03	0.65	ปานกลาง	4
4. ระดับการร่วมมือ	3.07	0.64	ปานกลาง	2
5. ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจ	3.04	0.58	ปานกลาง	3
	3.04	0.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ระดับการให้ข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีเรื่อง อบต.มีการประชาสัมพันธ์ด้วยข้อมูลที่ทันสมัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาตามลำดับคือ ระดับการร่วมมือ โดยมีเรื่องการดำเนินงานของ อบต.ทำให้ประชาชนรับรู้ว่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจ โดยมีเรื่องประเด็นปัญหาของชุมชนที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง อบต. ได้จัดให้มีการลงประชามติเพื่อรับฟังเสียงส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยมีเรื่องประชาชนสามารถกำหนดทางเลือกในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง และระดับการให้คำปรึกษาหารือมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีเรื่อง อบต.นำข้อมูลความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่เข้าสู่สภาเพื่อจัดทำแผนพัฒนามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง และผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มตัวแทนของ อบต.ศาลายา และกลุ่มตัวแทนประชาชน ได้ข้อค้นพบตามประเด็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้ (1) ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร อบต.ได้ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารนั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ระดับการให้ข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีเรื่อง อบต.มีการประชาสัมพันธ์ด้วยข้อมูลที่ทันสมัยนั่นเอง (2) ระดับการให้คำปรึกษาหารือ อบต.ได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม แต่ผลลัพธ์สุดท้ายยังไม่ได้ถูกแปลงเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ระดับการให้คำปรึกษาหารือมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดจากทั้ง 5 ด้านนั่นเอง (3) ระดับการเข้าไป

เกี่ยวข้องกับ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นประเด็นที่ต่อเนื่องจากประเด็นการให้คำปรึกษาหารือ และสิ่งสำคัญคือ การให้ อบต.ดำเนินกิจกรรม/โครงการที่เป็นรูปธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน (4) ระดับการร่วมมือ ประชาชนส่วนใหญ่มักมีข้อเสนอต่อ อบต.แต่มีส่วนน้อยที่เข้าไปร่วมดำเนินกิจกรรมด้วย และผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมก็คือ ผู้นำชุมชนและผู้นำกลุ่มองค์การในพื้นที่นั่นเอง และ (5) ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจ อาจกล่าวสรุปได้ว่า การมอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่ประชาชนยังคงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ไม่น้อยเนื่องจากการขาด “จิตสำนึกสาธารณะ” ของประชาชน รวมถึง อบต.ยังคงมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ อยู่มาก โดยเฉพาะในเรื่องของทรัพยากรและงบประมาณในการดำเนินการ

ตารางที่ 2 แสดงภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา

(n = 191)

ความพึงพอใจของประชาชน	Mean	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. คุณภาพการให้บริการ	3.06	0.69	ปานกลาง	3
2. ขั้นตอนการให้บริการ	3.19	0.78	ปานกลาง	1
3. สถานที่	3.11	0.71	ปานกลาง	2
4. พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่	3.01	0.64	ปานกลาง	4
	3.09	0.53	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านขั้นตอนการให้บริการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยมีเรื่องอบต. ได้ลดขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยากให้น้อยลงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาตามลำดับคือ ด้านสถานที่โดยมีเรื่อง อบต. มีการจัดพื้นที่ให้บริการเป็นระเบียบเรียบร้อยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพการให้บริการโดยมีเรื่อง อบต. สามารถผลิตผลงานได้ถูกต้องตามความต้องการของประชาชนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง และด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีเรื่องมีอธยาศัยไมตรีในการให้บริการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มตัวแทนของ อบต.ศาลายา และกลุ่มตัวแทนประชาชน ได้ข้อค้นพบตามประเด็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะ สรุปได้ดังนี้ (1) กลุ่มตัวแทนที่ทำงานอยู่ใน อบต.ศาลายา เห็นว่า อบต.ได้กำหนดแนวทางการทำงานโดยนำความต้องการของประชาชนมากำหนดแผนการพัฒนาแต่อย่างไรก็ตาม อบต.ยอมรับว่ายังมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ จึงทำให้ไม่สามารถผลิตบริการที่สามารถตอบสนองกับ

ความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ และ (2) กลุ่มตัวแทนประชาชนเห็นว่า แนวทางการวัดความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ อบต. นั้น ประเมินได้จากผลสำเร็จของงานที่เกิดขึ้น ซึ่งจะนำมาสู่ผลสะท้อนกลับในด้านต่างๆ ได้แก่ ความถี่ของการร้องเรียน การให้ความเห็นแก่ อบต. และการให้ความร่วมมือหรือการต่อต้านในการดำเนินกิจกรรมของ อบต.

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์	p-value	ระดับ
ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร	0.186*	0.00	ค่อนข้างต่ำ
ระดับการให้คำปรึกษาหารือ	-0.008	0.90	ไม่มีความสัมพันธ์
ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง	0.365*	0.00	ค่อนข้างต่ำ
ระดับการร่วมมือ	0.641*	0.00	ปานกลาง
ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจ	0.562*	0.00	ปานกลาง
ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะ			
	0.480*	0.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ผลวิจัยพบว่า การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะในทางบวกโดยอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดได้พบว่า การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมทุกระดับมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นระดับการให้คำปรึกษาหารือที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ระดับการร่วมมือเป็นด้านที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะมากที่สุด (0.641)

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของ อบต. ศาลายา สามารถสร้างความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะของ อบต. ศาลายา โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 อบต. ศาลายา ควรกำหนดเป็นนโยบายองค์การโดยให้ “การมีส่วนร่วมทางการบริหาร”

เป็นส่วนหนึ่งของปรัชญาและวิสัยทัศน์ขององค์การ และในกระบวนการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาของ อบต. ศาลายา ควรนำแนวทางการมีส่วนร่วมทางการบริหารมากำหนดเป็นกลยุทธ์การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

- 1.1.1 กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์
- 1.1.2 กลยุทธ์การพัฒนาศูนย์การให้ข้อมูลแก่ประชาชน
- 1.1.3 กลยุทธ์การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมจัดทำข้อบัญญัติ
- 1.1.4 กลยุทธ์การพัฒนาระบบการสร้างความเข้าใจร่วมกันในการพัฒนา
- 1.1.5 กลยุทธ์การจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

ทั้งนี้ การพัฒนากลยุทธ์เหล่านี้จะต้องผ่านการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์การตามสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกด้วยความเห็นพ้อง และเป็นความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดีของสมาชิกในองค์การ

1.2 อบต. ศาลายาควรกำหนดแนวทางการสื่อสารให้บุคลากรทั้งองค์การรับทราบถึงแนวทางและวิธีการทำงานด้วยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และสร้างความตระหนักถึงการบริหารเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการและความเข้าใจในงานด้านนี้

1.3 เพื่อให้การดำเนินงานสาธารณะ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้อย่างเหมาะสมกับภารกิจหลักของ อบต. ควรกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการในแต่ละหมวดงานและนำติดตามประเมินผลการให้บริการอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 จากข้อคำถามด้านการให้ข้อมูลข่าวสารพบว่า อบต. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต. จึงควรต้องมีการจ้างมืออาชีพจากภาคเอกชน หรือขอความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ให้เข้ามาช่วยวางระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของ อบต. อย่างทั่วถึงและทันต่อสถานการณ์

2.2 จากข้อคำถามด้านการให้คำปรึกษาหารือพบว่า อบต. จัดให้มีศูนย์การให้ข้อมูลสำหรับบริการประชาชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต. จึงควรต้องมีการพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำที่มีลักษณะคล้ายเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์แต่ต้องสามารถตอบปัญหาได้ทุกเรื่องในเบื้องต้น เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารในแต่ละด้านแก่ประชาชน

2.3 จากข้อคำถามด้านการเข้าไปเกี่ยวข้องพบว่า อบต. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมตัดสินใจในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต. จึงควรต้องมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจถึงวิธีการทำงานของ อบต. รวมถึงข้อจำกัดในด้านต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจดำเนินการโดยออกพื้นที่ในลักษณะของ

สำนักงาน อบต.เคลื่อนที่ เพื่อเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชน รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต

2.4 จากข้อคำถามด้านการร่วมมือพบว่า อบต. มีที่ปรึกษาที่มาจากภาคประชาชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ซึ่งทำให้ความเชื่อมั่นจากประชาชนมีต่อ อบต.ในระดับน้อย และเห็นว่าที่ปรึกษามาจากระบบพรรคพวก ดังนั้น ประชาชนจึงขาดความกระตือรือร้นในการให้ความร่วมมือกับ อบต. เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การมอบประกาศนียบัตร ชมเชย การมอบสวัสดิการพิเศษ การลดหย่อนภาษี เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดแรงจูงใจ และอยากเข้าร่วมการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.5 จากข้อคำถามด้านการมอบอำนาจการตัดสินใจพบว่า ประชาชนมีบทบาทสูงต่อการกำหนดนโยบายการทำงานของ อบต.มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องมีการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต. เช่น มีจัดรถรับ-ส่งประชาชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยง่าย หรือ มอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้กำหนดสถานที่จัดงาน

2.6 อบต.ต้องมีการจัดเวทีสาธารณะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความคุ้นเคย และการกล้าแสดงออกของประชาชนภายใต้ขอบเขตของการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย

2.7 จากข้อคำถามด้านคุณภาพการให้บริการพบว่า อบต. สามารถผลิตผลงานได้ตามแผนที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องมีการทบทวนและปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การสำรวจผลผลิตจากการให้บริการสาธารณะในด้านต่างๆ เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงคุณภาพการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน รวมถึงสามารถผลิตผลงานได้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

2.8 จากข้อคำถามด้านขั้นตอนการให้บริการพบว่า ระยะเวลาการให้บริการของ อบต.มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องดำเนินการใน 2 ประเด็น คือ

2.8.1 การพัฒนาระบบขั้นตอนการทำงานให้ง่ายขึ้น และมีความคล่องตัวในการให้บริการ

2.8.2 จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แสดงรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานในการให้บริการของ อบต.ในแต่ละด้าน รวมถึงมีการจัดเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำและให้ข้อมูลได้ทุกเรื่องในเบื้องต้น

2.9 จากข้อคำถามด้านสถานที่พบว่า อบต.มีพื้นที่ให้บริการมีความสะดวกในการเข้าถึงบริการได้ง่ายมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องมีการจัดทำจุดประชาสัมพันธ์ในลักษณะของผังอาคาร และจุดแสดงตำแหน่งในการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าถึงได้โดยง่าย และในการให้บริการบางประเภทอาจจัดให้บริการ

นอกสำนักงาน อบต.ได้ เช่น การชำระภาษี และการรับเรื่องร้องทุกข์ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ไม่สะดวกในการไปติดต่องานที่ อบต.

2.10 จากข้อความคำถามด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่พบว่า อบต. มีการจัดระบบการต้อนรับและประชาสัมพันธ์แก่ผู้มารับบริการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มคำถาม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.จึงควรต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การให้รางวัลแก่พนักงานดีเด่น การให้ทุนไปศึกษาอบรมหรือดูงานต่างประเทศ การส่งพนักงานเข้าเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรต่างๆ เพื่อพัฒนาพนักงานให้มีศักยภาพสูงขึ้น และสอดคล้องกับการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในมิติอื่น ๆ เช่น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ อบต.ในอำเภอพุทธมณฑล การพัฒนาตัวแบบกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

3.2 ควรศึกษาเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ในเชิงลึกเป็นกรณีศึกษาแต่ละ อบต.ในอำเภอพุทธมณฑล

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). *มาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- จินตนา สถาปิตานนท์. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่งานทะเบียนราษฎร: ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลนครสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ฐานวัชร เกียรติอรุณ. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลท่าชะ อำเภотаชะ จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2543). *หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: วิทยุชุมชน.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). *การมีส่วนร่วมในฐานะข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2553, สืบค้นจาก <http://www.thaipoliticsgovernment.org/wiki/การมีส่วนร่วม>
- สำนักงาน ก.พ. (2541). *แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ.2540-พ.ศ.2544)*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

วารสารวิทยบริการ

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชนฯ

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๕

วรรณรดา เลิศลบ

 สำนักงาน ก.พ.ร. (2553). ผลการดำเนินงานด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม.

 สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2553, สืบค้นได้จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=303

สำนักงาน ก.พ.ร. (2551). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-พ.ศ.2555).

 สืบค้นจาก http://www.opdc.go.th/uploads/files/strategies_new2.pdf

องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนา (2552-2556).

 สืบค้นได้จาก <http://www.obt-salaya.com>

Arnstein, Sherry R. (1962). A Ladder of Citizen Participation JAIP, 35(4), 216-224.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย

นางสาววรรณรดา เลิศลบ

การศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

สถานที่ทำงาน

ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เลขที่ 58 หมู่ที่ 6

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ผลงาน

ผู้ใหญ่บ้านยอดเยี่ยมอำเภอพุทธมณฑล

ประจำปี 2554
